

Program obnovy venkova
Zásady pro poskytování účelových dotací obcím z rozpočtové kapitoly
Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu obnovy venkova
(č.j. 11295/97-- 22 ze dne 27. 11. 1997) ve znění Doplnku č. 1 (č. j. 1026/98 ze dne 5. října 1998)

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen MMR) po projednání s Ministerstvem financí (dále jen MF) stanoví pro poskytování účelových dotací obcím z rozpočtové kapitoly MMR v rámci Programu obnovy venkova (dále jen POV) následující zásady:

Část A

OBECNÁ ČÁST

A 1. Vznik, obsah a řízení POV

1. POV věcně navazuje na Program obnovy vesnice projednaný vládou České republiky dne 29. května 1991.
2. POV zásadně předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově své obce v souladu s místními tradicemi a je zaměřen na hospodářský rozvoj obcí, stavební obnovu obytných a hospodářských objektů, obnovu a výstavbu občanské vybavenosti, technické infrastruktury a péči o krajinu.
3. Poskytování účelových dotací v rámci POV zabezpečuje MMR ze své rozpočtové kapitoly v rámci stanoveného závazného ukazatele, popř. i z dalších zdrojů (např. vyčleněných prostředků z účelových vládních fondů nebo fondů EU). Pro posouzení žádostí obcí a zpracování návrhu na poskytnutí účelových dotací ustavilo MMR mezirezortní řídicí komisi POV. Komise je složena ze zástupců MMR, MZe, MŽP, MK, MF, Svazu měst a obcí, Spolku pro obnovu venkova a poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR -- zástupců zemědělského výboru, rozpočtového výboru a výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí.

A 2. Obecné zásady pro poskytování účelových dotací (dále jen dotace)

A 2.1. Podmínky pro poskytnutí dotace

1. Dotaci lze poskytnout na základě písemné žádosti obce. Žadatelem může být obec, jejíž přihláška do Programu obnovy venkova (vesnice) byla již dříve potvrzena územně příslušným okresním úřadem (zpravidla referátem regionálního rozvoje).
2. Na poskytnutí dotace není právní nárok. Poskytnutím dotace se nezakládá ani nárok na poskytnutí další dotace z rozpočtu MMR, jiných zdrojů státního rozpočtu nebo státních fondů v případě, že dotovaná akce nebo projekt bude pokračovat v dalších létech; to se nevztahuje na dotační titul 8 (část B 5.).
3. Dotace je přísně účelová a její čerpání je vázáno jen na financování akce, na kterou byla poskytnuta. Poskytuje se zálohově a podléhá zúčtování se státním rozpočtem za příslušný rok podle rozpočtových pravidel republiky.

4. Dotace se poskytují do výše těmito zásadami stanoveného maximálního podílu na nákladech běžného roku, v případě snížení předpokládané výše nákladů, ze které byla dotace vypočtena, vrátí příjemce alikvotní část z poskytnuté dotace.
5. Pokud budou poskytnuty pro dotovaný účel prostředky z fondů EU (např. Phare CBC), bude výše dotace ze státního rozpočtu stanovena MMR individuálně, nejvýše však tak, aby spolu s prostředky z fondů EU činila 80 % celkových nákladů.
6. Příjemce dotace musí při čerpání dotace postupovat v souladu s příslušnými zákony a obecně závaznými předpisy. Výběr dodavatele musí být proveden v souladu se zák. č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů; v případě projektů dotovaných z fondů EU podle pravidel EU, platných pro tyto fondy.
7. Souběh dotace na jednu akci z více dotačních titulů podle těchto zásad není přípustný.
8. Žádost o dotaci lze podat prostřednictvím územně příslušného okresního úřadu zpravidla do 15. února toho roku, v němž má být dotace poskytnuta. Postup, lhůty a formuláře žádostí o poskytnutí dotace stanoví MMR.
9. V žádosti bude rozlišeno, zda má být dotace použita jako investiční nebo neinvestiční. Zvláštní požadavky a podmínky, vyplývající ze zásad pro poskytování a čerpání těchto dotací vydaných Ministerstvem financí, budou zahrnuty do smlouvy o poskytnutí dotace, která bude uzavřena s obcí.

A 2.2. Základní kritéria pro poskytnutí dotace

1. Velikost obce nebo její místní části (sídla).
2. Právně relevantní závazek obce o výši její účasti na financování dotované akce.
3. Poloha obce.
4. Zapojení v integrovaném projektu venkovského mikroregionu nebo projektu Phare CBC.

A 2.3. Postup při rozhodování o poskytnutí dotace obcí

O poskytnutí dotace rozhoduje MMR na základě návrhu řídicí komise POV, která je oprávněna navrhnout pro běžný rok zpřesnění kritérií pro posuzování žádostí obcí v závislosti na výši schválených rozpočtových prostředků v kapitole MMR, popř. prostředků uvolněných z dalších zdrojů, a na celkovém počtu žadatelů.

A 2.4. Odpovědnost příjemce dotace

1. Příjemce dotace je povinen poskytnuté prostředky státního rozpočtu použít jen v daném rozpočtovém roce a k účelu, na který mu byly poskytnuty.
2. Použití poskytnuté dotace podléhá kontrole ze strany územních finančních orgánů. V případě, že příjemce nepoužije dotaci k účelu, na který mu byla poskytnuta, vystavuje se sankcím podle § 30 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., rozpočtová pravidla republiky, ve znění pozdějších předpisů.
3. Pokud příjemce dotace poskytnuté rozpočtové prostředky nevyčerpá v běžném roce, odvede jejich zůstatek do státního rozpočtu.

A 2.5. Postup při účtování dotace

1. Obce účtují poskytnuté dotace v souladu s účtovou osnovou a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce.
2. Příjemce dotace, kterému byla poskytnuta dotace ve výši určitého procenta (podílu) z nákladů realizované akce, prokazuje v účetnictví výši nákladů na dotovanou činnost.

Část B

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

B 1. Dotace na akce místních programů obnovy vesnice

Dotační titul 1

Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti

1. radnice
2. školy
3. mateřské školy
4. tělovýchovná zařízení
5. kulturní zařízení
6. zdravotnická zařízení
7. zařízení sociální péče
8. obytné budovy
9. hasičské zbrojnice
10. požární nádrže
11. sakrální stavby
12. hřbitovy
13. čekárny na zastávkách hromadné dopravy
14. drobná architektura
15. ostatní

V rámci tohoto dotačního titulu lze poskytnout dotaci ve výši: maximálně 50 % nákladů akce v běžném roce; v případě obnovy objektů zapsaných v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek maximálně 60 % nákladů akce v běžném roce; u obcí s méně než 500 obyvateli a akcí o celkových nákladech do 200 tis. Kč maximálně 60 % nákladů akce v běžném roce.

Dotační titul 2

Komplexní úprava veřejných prostranství

V rámci tohoto dotačního titulu lze poskytnout dotaci ve výši: maximálně 30 % nákladů akce v běžném roce; v případě vesnických památkových rezervací a zón maximálně 50 %

nákladů akce v běžném roce; u obcí s méně než 500 obyvateli a akcí o celkových nákladech do 200 tis. Kč maximálně 60 % nákladů akce v běžném roce.

Dotiční titul 3

Obnova a zřizování veřejné zeleně

K uvedenému účelu lze poskytnout dotaci ve výši: maximálně 50 % nákladů akce v běžném roce; u obcí s méně než 500 obyvatel a akcí o celkových nákladech do 200 tis. Kč maximálně 60 % nákladů akce v běžném roce.

Dotiční titul 4

Rekonstrukce místních komunikací, výstavba cyklistických a pěších stezek, rekonstrukce a výstavba veřejného osvětlení

Na tyto účely lze poskytnout dotace ve výši: až 30 % nákladů akce v běžném roce maximálně do výše 500 tis. Kč; u obcí s méně než 500 obyvatel a akcí do 200 tis. Kč maximálně 60 % nákladů akce v běžném roce.

B 1.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotací podle dotičních titulů 1 až 4

1. Dotovanou akcí je pořizován výlučně majetek obce.
2. Obec nebo její místní část (sídlo), ve které má být akce realizována, má zpracovanou urbanistickou studii nebo územní plán (postačí v konceptu).
3. Pro obec nebo její místní část (sídlo), ve které má být akce realizována, byl zpracován a obecním zastupitelstvem schválen místní program obnovy vesnice, obsahující minimálně:
 - a. seznam akcí místního programu obnovy vesnice na úseku osvětových, kulturních a společenských akcí, akcí k rozvoji hospodářství, akcí k zachování, obnově a udržování venkovské zástavby, akcí k úpravě veřejných prostranství, zkvalitnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury a akcí k ochraně a obnově kulturní krajiny, minimálně pro zbývající časový úsek volebního období současného obecního zastupitelstva (v tomto seznamu jsou zařazeny všechny akce, tedy nejen ty, na které obec žádá dotaci ze státního rozpočtu);
 - b. předpokládanou výši nákladů a úvahu o způsobu finančního zajištění a postupu realizace jednotlivých akcí místního programu obnovy vesnice.
4. Dotace se poskytuje na základě žádosti, kterou obec podává prostřednictvím územně příslušného okresního úřadu MMR na formuláři "Žádost o poskytnutí dotace v rámci Programu obnovy venkova (akce místního POV)".
5. Minimální výše dotace na jednu akci činí 25 tis. Kč a maximální výše dotace na všechny akce 1 mil. Kč.
6. Je vyloučeno požadovat dotaci na akce, které mohou být dotovány z jiných dotičních titulů (programů) státního rozpočtu nebo státních fondů. Z těchto důvodů nebudou v rámci POV dotovány akce, jejichž předmětem jsou vodovody, kanalizace a ČOV, dále výstavba nových bytů se související infrastrukturou, řešení odpadového hospodářství, akce komunální ekologie, které lze podpořit z prostředků Státního fondu životního

prostředí, z programů péče o krajinu a revitalizace říčních systémů, případně v rámci programů státní podpory snižování paliv a energií.

7. Přednostně budou poskytovány dotace na akce týkající se objektů zapsaných v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek a na akce situované do vesnických památkových rezervací a zón.
8. Na realizaci akce musí být v běžném roce garantována obcí taková výše jejího podílu na financování akce, aby spolu s poskytnutou dotací ze státního rozpočtu bylo finančně kryto 100 % nákladů akce v tomto roce.
9. Podíl obce může být zčásti tvořen dodávkou vlastního materiálu a dobrovolnou prací občanů. Finanční hodnota takového podílu obce se prokazuje znaleckým posudkem.
10. MMR může u obcí postižených v r. 1997 a v r. 1998 povodněmi, popř. v souvislosti s nimi způsobeným sesuvem půdy (seznam těchto obcí vydá MMR) stanovit nižší podíl obce (min. však na 40 % celkových nákladů);

B 2. Dotace pro zpracování urbanistických studií a územních plánů

Dotiční titul 5

Zpracování urbanistických studií a územních plánů

Na tyto účely lze poskytnout dotaci ve výši: až 1/3 nákladů na pořízení průzkumů, rozborů a konceptu územního plánu sídelního útvaru; u vesnických památkových rezervací a zón až do výše 1/2 nákladů s tím, že výše dotace bude stanovena na základě orientačního výpočtu nákladů na pořízení předmětné dokumentace.

B 2.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotace dle dotačního titulu 5

1. Dotaci lze poskytnout na zpracování průzkumů, rozborů a urbanistických studií, případně konceptů územních plánů (dále jen "územní dokumentace"), pokud tato územní dokumentace nebyla pořízena po 1. 7. 1992 (tj. ke dni účinnosti zákona č. 262/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) a práce na ní nebyly v době podání žádosti zahájeny.
2. O dotaci v rámci dotačního titulu 5 obec nemůže žádat v případě, že v rámci POV již obdržela dotaci na akce místního programu obnovy vesnice.
3. Dotace se poskytuje na základě písemné žádosti obce podané územně příslušnému okresnímu úřadu, který obdržené žádosti za celý okres souhrnně předloží MMR na tiskopise "Žádost o poskytnutí dotace v rámci programu obnovy venkova (urbanistické studie a územní plány)".
4. Na pořízení územní dokumentace musí být v běžném roce minimálně ve výši přiznané dotace zajištěno podílové financování z rozpočtů příslušných okresních nebo pověřených obecních úřadů, případně z rozpočtů dotčených obcí.
5. Přednostně budou uspokojeny žádosti obcí s méně než 500 obyvateli a obcí s méně než 1000 obyvateli, které žádají dotaci pro místní části obce (sídla) s méně než 500 obyvateli.
6. Dále budou mít přednost žádosti obcí:
 - a. s vesnickými památkovými rezervacemi či zónami;
 - b. na jejichž správním území jsou navrženy dosud neexistující části regionálních územních systémů ekologické stability;

- c. v nichž byly zahájeny komplexní pozemkové úpravy.
- 7. MMR může u obcí postižených v r. 1997 a v r. 1998 povodněmi, popř. v souvislosti s nimi způsobeným sesuvem půdy (seznam těchto obcí vydá MMR)
 - a. změnit ustanovení bodu B.2.1.1. a B.2.1.2. tak, že dotaci lze poskytnout i na změny a doplňky územních plánů nebo nově zpracované urbanistické studie a územní plány, pokud je potřeba jejich zpracování vyvolána důsledky povodní nebo sesuvů půdy;
 - b. stanovit nižší podíl okresního úřadu, pověřeného úřadu nebo obce (min. však na 20 % celkových nákladů);

B 3. Dotace na podporu vzdělávání a poradenství

Dotiční titul 6

Projekty obcí na vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice Na tento účel lze poskytnout dotaci ve výši: maximálně 70 % nákladů projektu v běžném roce.

B 3.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotace dle dotičního titulu 6

1. Dotaci lze poskytnout pouze na projekty zaměřené na vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice přesahujících možnosti i potřeby obce, zpravidla regionálního, ale i celostátního významu (např. školy obnovy venkova, pečovatelé -- poradci pro více obcí zapojených do POV atp.).
2. Dotace se poskytuje na základě písemné žádosti této obce podané územně příslušnému okresnímu úřadu na tiskopise "Žádost o poskytnutí dotace v rámci Programu obnovy venkova (projekty obcí na vzdělávání a poradenství)", ke které obec připojí stručný popis navrhované činnosti, časový harmonogram a komentář k rozpočtu.
3. Na realizaci projektu musí být zajištěno podílové financování z rozpočtů obcí nebo účastníků vzdělávacích akcí ve výši 30 % nákladů v běžném roce.
4. Účinnost projektu bude posuzována z hlediska počtu zapojených obcí a současně z hlediska přínosu projektu na změnu situace v jednotlivých regionech.
5. Přednostně budou poskytovány dotace na projekty obcí, které již prokázaly vlastními aktivitami kvalitní výsledky při obnově své obce a dále projekty, které jsou součástí mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice.

B 4. Dotace na zpracování integrovaných projektů venkovských mikroregionů

Dotiční titul 7

Integrované projekty venkovských mikroregionů

Na tento účel lze poskytnout dotaci ve výši maximálně 70 % nákladů projektu v běžném roce.

B 4.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotace dle dotačního titulu 7

1. Dotaci lze poskytnout na zpracování a realizaci projektů propojujících obnovu občanské vybavenosti a technické infrastruktury s aktivní politikou zaměstnanosti, podporou malého a středního nezemědělského podnikání, podporou zemědělského podnikání a péčí o krajinu.
2. Projekty budou zejména využity pro získání další finanční pomoci, např. z prostředků fondů EU (Phare) a jiných zahraničních zdrojů, kde je takový postup obvyklý. V případě krytí dotace z těchto zdrojů mohou být příjemci i subjekty (právnícké a fyzické osoby) jiné než obce.
3. O dotaci v rámci dotačního titulu 7 obec žádá jménem obcí a dalších subjektů zúčastněných na projektu.
4. Dotace se poskytuje na základě písemné žádosti této obce podané územně příslušnému okresnímu úřadu na tiskopise "Žádost o poskytnutí dotace v rámci Programu obnovy venkova (integrované projekty venkovských mikroregionů)".
5. Na pořízení projektu musí být v běžném roce zajištěno podílové financování z rozpočtů příslušných okresních úřadů nebo z rozpočtů dotčených obcí minimálně v takové výši, aby spolu s poskytnutou dotací ze státního rozpočtu bylo finančně kryto 100 % nákladů na jeho pořízení v tomto roce.

B 5. Dotace úroků z úvěrů

Dotační titul 8

Projekty k rozvoji infrastruktury

Na tento účel lze poskytnout obci v běžném roce finanční dotaci ve výši až 10 procentního úroku, který je obec zavázána v tomto roce splatit bankovnímu ústavu z úvěru, určeného na realizaci projektů:

- a. k obnově občanské vybavenosti, zejména na:
 1. radnice
 2. školy
 3. mateřské školy
 4. tělovýchovná zařízení
 5. kulturní zařízení
 6. zdravotnická zařízení
 7. zařízení sociální péče
 8. obchodní vybavenost a služby
 9. hasičské zbrojnice
 10. požární nádrže
 11. sakrální stavby
 12. hřbitovy;
- b. zabezpečujících komplexní úpravu veřejných prostranství;
- c. k obnově a zřízení zeleně, rybníků a vodotečí;
- d. k obnově a rozšíření technické infrastruktury obcí, zejména na:
 1. místní komunikace vč. veřejného osvětlení, zřízení cyklistických stezek;

2. vodovodní síť;
3. kanalizace a čistírny odpadních vod;
4. zařízení na likvidaci tuhého komunálního odpadu vč. skládek;
5. plynofikaci;
6. ostatní akce ke zlepšení nebo konverzi topných systémů vč. výstavby zařízení využívajících netradičních zdrojů energie a zateplování.

B 5.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotace dle dotačního titulu 8

1. V případě, že se na financování infrastrukturního projektu podílí více subjektů, může obec požádat jen o podporu, týkající se podílu nákladů, které sama financuje.
2. Obec nebo její místní část, ve které má být projekt realizován, má zpracovanou urbanistickou studii nebo územně plánovací dokumentaci (postačí v konceptu); příslušný projekt musí být s touto dokumentací v souladu.
3. O dotaci může požádat obec s méně než 3000 obyvateli nebo i větší, pokud se akce týká její místní části (sídlá) s méně než 3000 obyvateli a celkový počet obyvatel obce je menší než 5000.
4. Dotace se poskytuje na základě žádosti, kterou obec podává prostřednictvím územně příslušného okresního úřadu MMR na formuláři "Žádost o poskytnutí dotace v rámci Programu obnovy venkova (dotace úroků z úvěrů)". Přílohou žádosti je:
 - a. vyplněný formulář pro registr investic Ministerstva financí;
 - b. úvěrová smlouva obce s bankovním ústavem o financování projektu, na který je žádána dotace nebo příslib úvěru na financování projektu, případně podmiňovaný pouze získáním dotace k úhradě úroků v rámci dotačního titulu 8.
5. Dotovat lze i úvěr poskytnutý na nákup pozemků a objektů nezbytných pro realizaci projektu dle dotačního titulu 8.
6. V běžném roce mohou být dotovány jen úvěry, které byly uzavřeny po 1. lednu 1997.
7. Pokud budou na tentýž projekt poskytnuty dotace úroků z úvěrů opakovaně ve více letech, může jejich celková výše dosáhnout max. 1 mil. Kč.

B 6. Dotace s podporou Programu přeshraniční spolupráce Phare (dále jen Phare CBC)

S podporou Phare CBC mohou být ve vybraných okresech dotovány akce a projekty, splňující podmínky pro dotační tituly 1 - 8. Projekty technické infrastruktury mohou být kromě toho dotovány v rámci dále uvedeného dotačního titulu 9.

Dotační titul 9

Technická infrastruktura

V případech kofinancovaných z prostředků Phare lze obcím poskytnout z národních prostředků Programu obnovy venkova dotaci do výše 30 % nákladů akce, maximálně však do výše 1 mil. Kč v běžném roce i na infrastrukturní akce neuvedené v bodě B.1., zejména na:

1. vodovodní síť;
2. kanalizace a čistírny odpadních vod;
3. zařízení na likvidaci tuhého komunálního odpadu vč. skládek;
4. plynofikaci;
5. ostatní akce ke zlepšení nebo konverzi topných systémů vč. výstavby zařízení využívajících netradičních zdrojů energie a na zateplování.

B 6.1. Podmínky a kritéria pro poskytnutí dotací podle dotačního titulu 9

1. V případě, že se na financování akce podílí více subjektů, může obec požádat jen o podporu týkající se podílu nákladů, které sama financuje.
2. Obec nebo její místní část, ve které má být projekt realizován, má zpracovanou urbanistickou studii nebo územně plánovací dokumentaci (postačí v konceptu); příslušný projekt musí být s touto dokumentací v souladu.
3. Pro obec nebo její místní část (sídlo), ve které má být akce realizována, byl zpracován a obecním zastupitelstvem schválen místní program obnovy vesnice v rozsahu dle bodu B 1.1.3. těchto zásad.
4. O dotaci může požádat obec s méně než 3000 obyvateli nebo i větší, pokud se akce týká její místní části (sídla) s méně než 3000 obyvateli a celkový počet obyvatel obce je menší než 5000.
5. Dotace se poskytuje na základě žádosti, kterou obec podává prostřednictvím územně příslušného okresního úřadu MMR na formuláři Žádost o poskytnutí dotace v rámci Programu obnovy venkova (technická infrastruktura) . Přílohou žádosti je vyplněný formulář pro registr investic MF.

B 6.2. Zvláštní ustanovení pro podporu akcí a projektů kofinancovaných z Phare CBC

1. Celková podpora projektu (akce) z prostředků Phare CBC může činit maximálně 49 % celkových nákladů projektu (akce).
2. Minimální podíl obce je 21 %.
3. Podporu Phare CBC lze uplatnit na území okresů Břeclav, Česká Lípa, České Budějovice, Český Krumlov, Děčín, Domažlice, Cheb, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Jindřichův Hradec, Karlovy Vary, Klatovy, Liberec, Litoměřice, Louny, Most, Prachatice, Sokolov, Tachov, Teplice, Ústí nad Labem, Znojmo, v případě přeshraničních efektů též v okresech Brno venkov, Hodonín, Jihlava, Semily a Třebíč; pokud půjde o přeshraniční spolupráci v oblasti vzdělávání a výměnu zkušeností při realizaci POV, výjimečně po dohodě s německou nebo rakouskou stranou i v dalších územích.
4. Všechny projekty, u nichž bude navrhováno kofinancování s Phare CBC budou před projednáním v mezíresortní řídicí komisi POV posuzovány zejména s ohledem na jejich přeshraniční efekt v česko-německých pracovních výborech, utvořených pro příhraniční území se Saskem a Bavorskem a v česko-rakouském pracovním výboru, utvořeném pro spolupráci s Rakouskem.
5. Podpory z Phare budou obcím poskytovány prostřednictvím regionálních rozvojových agentur.

Část C

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Zrušují se zásady pro poskytování účelových dotací obcím z rozpočtové kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu obnovy venkova pro rok 1997 (č.j. 2564/97 ze dne 25. března 1997).
2. Podle těchto zásad se postupuje ode dne jejich podpisu.